

Doporučený postup pro popis činnosti operačního střediska při tvorbě vědeckých sdělení

podle Podle: M. Castrén, R. Karlsten, F. Lippert et al. *Recommended guidelines for reporting on emergency medical dispatch when conducting research in emergency medicine: the Utstein style. Resuscitation. 2008 Nov;79(2):193-7. E-pub 2008 Sep 20.*

aktualizace: 2. listopadu 2012

Úvod

V září 2005 se v Utsteinském opatství v Norsku sešla pracovní skupina 22 expertů z 12 zemí (včetně ČR), aby navrhla základní sadu dat pro standardizovaný popis a vzájemné srovnání činnosti zdravotnických operačních středisek, a to zejména pro potřeby popisu systémových podmínek při vzniku vědeckých studií.

Účastníci vyšli ze závěrů aktivity European Emergency Data (EED) Project, která definovala čtyři základní oblasti odpovědnosti operačního střediska, tj.

- přístup k tísňové lince
- směrování tísňového volání
- třídění a primární vyšetření
- určení odpovídající reakce.

Účastníci se zaměřili především na časové konsekvence práce operačních středisek a pokusili se definovat jednotlivé klíčové časy a intervaly.

Doporučení

Pro srovnání bylo nutné použít takové časové uzly, které jsou dostatečně obecné pro popis různých systémů. Jednotlivé časy jsou označeny jako *základní* (ty by měly být sledovány vždy) a *doplňkové* (nemusí být sledovány, ale jejich definice sleduje dosažení jednotné terminologie).

Definované časy

Odezva veřejnosti

1. Čas vzniku události (základní časový údaj)
2. Čas příchodu tísňového volání na ústřednu tísňové služby

Odezva operačního střediska

3. Čas přijetí tísňového volání (základní časový údaj)
4. Čas identifikace problému
5. Čas stanovení priority
6. Čas stanovení odpovídající reakce
7. Čas vyslání výjezdové skupiny (základní časový údaj)

8. Čas poskytnutí instrukcí (pokud je indikováno)
9. Čas ukončení hovoru

Při tvorbě studií týkajících se přednemocniční péče by všechny tyto činnosti měly být ve stručnosti popsány.

Definice základních údajů:

Čas vzniku události: co nejpřesněji zaznamenaný čas vzniku potřeby volat tísňovou linku. Ve většině případů není jej možné přesně určit, výjimkou mohou být např. automatické hlásiče vzniku nehody (e-call apod.)

Čas přijetí tísňového volání: čas, kdy je osoba oprávněná k přijetí zdravotnického tísňového spojení s volajícím. Může jít i o čas, kdy je zahájeno odborné vyhodnocení tísňového volání a proces rozhodování o klasifikaci, prioritě a indikaci tísňového volání.

Čas vyslání výjezdové skupiny: čas, kdy je zahájen přenos informací k první výjezdové skupině reagující na danou událost.

Interval zpracování výzvy je interval od času přijetí tísňového volání do času stanovení odpovídající reakce. Touto reakcí je zpravidla (1) výjezd skupiny záchranné služby, ale může to být i (2) zajištění jiného způsobu transportu, (3) vyslání policie nebo hasičů, (4) aktivace systému primární péče nebo (5) rozhodnutí nereagovat žádným způsobem. Interval zpracování výzvy má sám o sobě slabou vypovídací hodnotu o kvalitě práce operačního střediska, ale ve spojení s ostatními indikátory, jak jsou např. odpovídající třídění výzev a volba odpovídající reakce, poskytuje relevantní informace.

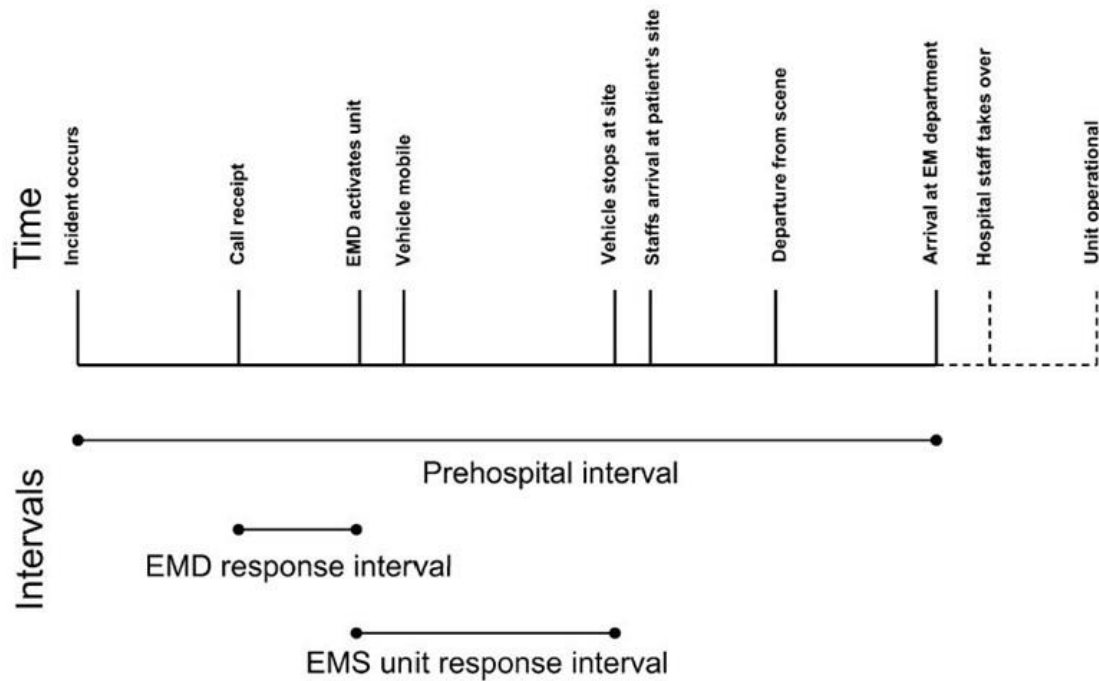
Mezi základní údaje patří i některé **informace, popisující daný systém**. Jsou to informace:

- o tom, jak jsou které časy zaznamenávány – zda jsou (1) automaticky evidovány v databázi, (2) manuálně vkládány do databáze nebo (3) získávány zpětným vyhodnocením papírových záznamů operačního střediska a/nebo výjezdových skupin;
- zda je čas operačního střediska a výjezdových skupiny synchronizovaný;
- o geografické a demografické situaci na daném území.

Poděkování za cenné připomínky: dr. A. Truhlářovi a členům výboru spol. UM a MK

Originální diagram časů a intervalů

(autoři: M. Castrén, R. Karlsten, F. Lippert et al. Recommended guidelines for reporting on emergency medical dispatch when conducting research in emergency medicine: the Utstein style. Resuscitation. 2008 Nov;79(2):193-7. E-pub 2008 Sep 20.)

Návrh české terminologie časů a intervalů (autor: Ondřej Franěk, 2009)

